

Sygn. akt II KO 29/21

POSTANOWIENIE

Dnia 16 kwietnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

w sprawie **A. R.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 16 kwietnia 2021 r.,
wniosku Sądu Rejonowego w T.

zawartego w postanowieniu z dnia 22 marca 2021 r., sygn. akt II K (...)
o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

**uwzględnić wniosek i przekazać sprawę Sądu Rejonowego w
T. o sygn. II K (...) do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Ł.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 22 marca 2021 r. Sąd Rejonowy w T.,
uwzględniając wniosek obrońcy oskarżonego A.R., zwrócił się do Sądu
Najwyższego z wnioskiem o przekazanie sprawy zawisłej przed tym sądem pod
sygn. akt II K 335/20 innemu sądowi równorzędnemu, spoza właściwości Sądu
Okręgowego w P., w trybie art. 37 k.p.k., uznając, że przemawia za tym „dobro
wymiaru sprawiedliwości”.

W uzasadnieniu wniosku, Sąd Rejonowy wskazał, że przedmiotem
niniejszego postępowania jest złożenie przez A.R. nieprawdziwych zeznań w
postępowaniu przygotowawczym PR 2 Ds. (...) Prokuratury Rejonowej w T. i
postępowaniu sądowym przed Sądem Rejonowym w T. o sygn. akt II K (...).
Wcześniej postępowanie przygotowawcze o ww. czyn zostało przeciwko A. R.
umorzone postanowieniem prokuratora Prokuratury Rejonowego w T. z dnia 29

marca 2019 r., sygn. akt PR 1 Ds. (...) Jednakże na skutek wniosku sędziego J. N. - sędziego Sądu Rejonowego w T. (który zawiadomił organy ścigania o możliwości popełnienia przestępstwa w sprawie złożenia fałszywych zeznań) o przywrócenie terminu do złożenia zażalenia, a następnie tego środka odwoławczego, Sąd Rejonowy w T. postanowieniem z dnia 19 listopada 2019 r., sygn. akt II Kp (...) uwzględnił zażalenie i uchylił postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowego w T. z dnia 29 marca 2019 r. o umorzeniu śledztwa. Efektem kontynuowanego postępowania przygotowawczego było postawienie A. R. w dniu 8 stycznia 2020 r. zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 233 § 1 k.k., a następnie skierowanie przeciwko niej o ww. występku aktu oskarżenia do Sądu Rejonowego w T. W toku postępowania o sygn. akt II K (...) oskarżona sygnalizowała, że przywrócenie terminu do złożenia zażalenia na postanowienie o umorzeniu śledztwa było wynikiem relacji koleżeńskich.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek Sądu Rejonowego w T. zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie przypomnieć należy, że korzystanie z właściwości delegacyjnej w trybie art. 37 k.p.k. może nastąpić wyjątkowo, jako odstępstwo od konstytucyjnej zasady rozpoznania sprawy przez właściwy sąd (art. 45 ust. 1 Konstytucji) w sytuacji, gdy zostanie wykazane przez sąd inicjujący to postępowanie, że dobro wymiaru sprawiedliwości wymaga takiego postąpienia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2012 r., III KO 102/12). Przy czym kryterium "dobra wymiaru sprawiedliwości" odnoszone jest do sytuacji, które mogą wywierać wpływ na swobodę orzekania lub stwarzać przekonanie o braku warunków do rozpoznania sprawy przez sąd miejscowo właściwy w sposób obiektywny (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 lutego 1982 r., IV KO 9/82; postanowienie Sądu Najwyższego z 13 lipca 1995 r., III KO 34/95).

Sytuacja, która wyłoniła się na gruncie niniejszej sprawy uzasadnia, zdaniem Sądu Najwyższego, odstępstwo od zasady rozpoznania sprawy przez Sąd właściwy miejscowo i przekazanie jej w trybie art. 37 k.p.k. do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu. Oskarżoną o popełnienie przestępstwa z art. 233 § 1 k.k. jest A. R., której postawienie w stan oskarżenia jest efektem postępowania

przygotowawczego zainicjowanego zawiadomieniem sędziego Sądu Rejonowego w T. Co istotne, wobec A. R. pierwotnie umorzono śledztwo o ww. występki, ale na skutek zażalenia złożonego przez sędziego Sądu Rejonowego w T. J.N. (po przywróceniu mu terminu do złożenia środka zaskarżenia) postanowieniem Sądu Rejonowego w T. z dnia 19 listopada 2019 r., sygn. akt II Kp (...) decyzja prokuratora została uchylona, a kontynuowane postępowanie przygotowawcze doprowadziło finalnie do skierowania przeciwko A. R. aktu oskarżenia ponownie do Sądu Rejonowego w T. W toku postępowania nie uwzględniono wniosku oskarżonej o wyłączenie sędziego referenta prowadzącego sprawę II K (...), natomiast za bezskuteczny uznano wniosek oskarżonej o wyłączenie wszystkich sędziów orzekających w Sądzie Rejonowym w T.

Wskazane wyżej okoliczności mogą zatem spowodować w odbiorze społecznym, choćby nawet nieuzasadnioną, wątpliwość co do tego, czy decyzje procesowe Sądu Rejonowego w T. w aktualnie toczącej się przeciwko A. R. przed tym sądem sprawie o sygn. akt II K (...), zostaną podjęte w warunkach pełnego obiektywizmu, tak jak tego wymaga art. 4 k.p.k. Względ na konieczność wykluczenia potencjalnego, nawet zupełnie nieuzasadnionego przekonania o braku warunków do obiektywnego osądzenia sprawy przesądził o uwzględnieniu wniosku w niniejszej sprawie.

Rozpoznanie sprawy przez Sąd spoza okręgu Sądu Okręgowego w P. (będącego Sądem nadrzędnym nad Sądem Rejonowym w T.) zapewni możliwość przeprowadzenia postępowania w sposób wolny od podejrzeń co do braku bezstronności sędziów orzekających w sądzie właściwym miejscowo. Sprzyjać będzie niewątpliwie ugruntowaniu przekonania, że wymiar sprawiedliwości realizuje swoje konstytucyjne funkcje w sposób prawidłowy i w pełni niezawisły (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 lipca 2010 r., sygn. akt V KO 66/10).

Z powyżej wskazanych względów Sąd Najwyższy zastosował instytucję właściwości delegacyjnej określoną w art. 37 k.p.k. i zdecydował o przekazaniu sprawy innemu sądowi równorzędnemu - Sądowi Rejonowemu w Ł.